

Länsi-Lappi, 2012 & 2014

Erkki Luoma-aho

ÄKÄSMYLLY

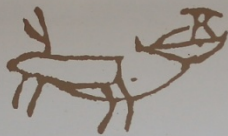
Äkäslinikka ja Äkäsmylly ovat Äkäsjoen kauneimmat nähtävyydet. Äkäslinikka on vaahtoava koski, jossa on riihtänyt kuivimpanakin aikana vettä pyörittämään myllyä.

Äkäsjoen härkimylly rakennettiin Lapin sodan jälkeen vuonna 1946. Myllyn osakkaina oli kahdeksan talollista: Turajarven, Tolosen, Olikan ja Heiniemen isännät sekä Kaarlo "Linku-Kalle" Rauhalta, Herman "Kokko-Hermann" Mäkkökökko ja Fredrik "Muusan Freeri" Pyhäjärvi. Mestarina myllyrakennuksessa oli Aho-niminen kulkuri.

Myllyn rautaosat ovat Antti "Tiira-Antti" Pietikäsen takomia. Myllyä huollettiin tallella ja jauhatusvorot jaettiin aporavalla. Hyvin toteutetut myllykivet jauhoivat ohraja juhoja kaksii ja puoli kiloa tunnin ja viittäensymmentti kiloa vuorokaudessa. Kiinnettämpiä aikana myllyä vuokraatiin ulkopuolisillekin. Äkäsjoen myllyllä saatettiin käydä porolla jopa Rauhalasta saakka jauhattamassa joulupuroja juhoja. Äkäsmylly on ollut aktiivisessa käytössä 1960-luvulle asti. Myllyä käytetään yhä näytös-tarkoituksissa.

Peuranpyyntiä ja tukinuittoa

Tunturien kainalossa virtaava Äkäsjoki saa alkunsa Muoniossa sijaitsevasta Äkäsjärvestä. Toistakymmentä kilometriä kiemurehtuaan Äkäsjoki laajenee järvinäiseksi savannoksi, lompoksi. Järven rannalle on syntynyt Äkäslompolan kylä. Äkäsjoki laskee lopulta Muonionjokeen Ruotsin rajan pinnassa Äkäsjokissa. Aikoinaan Äkäsjoki on ollut tärkeä tukinuitto- ja. Nykyään Äkäsjoki on mielenkiintoinen koskikalustus- ja melontakohde.

Åkäsmylly

Åkäslinikka and Åkäsmylly are the most prominent sights on the Åkäsjö river. Åkäslinikka is a stretch of rapids, which feeds the Åkäsjö mill. The mill was built after World War II, in 1946. The winding full-size course of Åkäsjö starts from the lake Åkäsjö in Muonio. After meandering more than 10 km (6 miles) the river widens up to a lake-like pool or "Åkäsjö". The village of Åkäsjö has grown up by this lake. The Åkäsjö river finally flows into the river Muonionjoki, at Åkäsjönsauna ("mouth of Åkäsjö") on the Swedish border. Åkäsjö was once an important route for log floating. Today's major uses are fishing, particularly in the rapids, and canoeing.

Åkäsmylly marks the start of a hiking route called Myllypolku ("The Mill Path"). Interesting sites along this trail include a bear trap and a reinder fence built by one Antti Vasara in 1850. Three kilometers (1.9 miles) north of Åkäsmylly, by lake Ruusu, there is a rock called "Steinöls", an ancient place of worship. Close to Åkäsmylly you can find a farm-to-shelter and a bar place and during the holiday season also a cafeteria. Welcome to Åkäsmylly and Myllypolku!

Åkäsmylly

Åkäslinikka och Åkäsmylly är de vackraste sevärdheterna i Åkäsjö. Åkäslinikka är en förs vatten driver Åkäslinikka kvam. Kvamen byggdes efter Lapplandskriget år 1946. Åven Åkäsjö som flyter i vidt fjällen rinner upp i sjön Åkäsjö i Muonio. Sedan den ålångat sig fram i ett ångigt kilometer långt Åkäsjö i ett sjöområde lugnare, en så "Åkäsjö". Vid sjöstranden har byn Åkäsjö vuxit fram. Åkäsjö mynnar slutligen ut i Muonio sju rita gränsen till Sverige i Åkäsjönsauna. Åkäsjö var en gång en viktig väg för timmerflottning. Idag är det en viktigare rutt för fisk och paddling.

Fra Åkäsmylly utgår vandringsleden Myllypolku (Kvamenleden). Vid Myllypolku ligger bland annat en björntappa och det berättigade sen byggdes av "Vasara-Antti" år 1850. Också en kilometer norrut från Åkäsmylly ligger en gammal kalvsten, vid Ruusu strand. I anslutning till Åkäsmylly finns ett vandringsställe med delbar och en såsoppsopps café. Välkommen till Åkäsmylly och Myllypolku!

Äkäsjoen varrella, kymmenisen kilometriä Äkäsmyllyltä alavirtaan sijaitsee merkittävä vanha muinaisjäänne Äkäsjävi. Se on perimätiedon mukaan ollut saameläisten pyhä paikka. Sanalla "äkä" on alkuperänsä alueen saamelaisasutuksessa. Saamen kielen sana "äkä" nimittäin merkitsee peuranpyynnissä käytettyä hangasaitaa, joita alueella on mitä todennäköisimmin ollut.

Patikoi Myllynpolulla

Äkäsmyllyltä lähtee reikeliyreitii nimeään Myllynpolku. Myllynpolun varrella on mm. karhunloukku ja Vasara-Antin vuonna 1850 rakentama poroai. Kolmisen kilometriä Äkäsmyllyltä pohjoiseen on Ruonan rannassa Steinöls, vanha palvontapaikka. Äkäsmyllyn tuntumassa on laavu tulipaikoineen sekä sesonkiaikaan toimiva kahvila. Tervetuloa Äkäsmyllylle ja Myllynpolulle!

Lisätietoa - Information

Lomakortti: 06 8466 4000, 0207 44 7292
Terveystietoa: 06 8466 4000, 0207 44 7292
E-mail: Lapsi@metsehalla.fi, info@metsehalla.fi

"MYLLEN HALTIAAN KANSSA IKÄ-ÄIJÄT OLIVAT HYVIÄ TUTTAVUUKSIA. HUOLETTA VOIVAT UKOT HEITTÄYTYÄ PIRTTIIN NUKKUMAAN, SILLÄ HALTIA KYLLÄ TULI ILMOITTAMAAN, MILLOIN MYLLESTÄ RUPESI JAUHAMINEN LOPPUMAAN..."

SAMULI PAULAHARJU, 1923

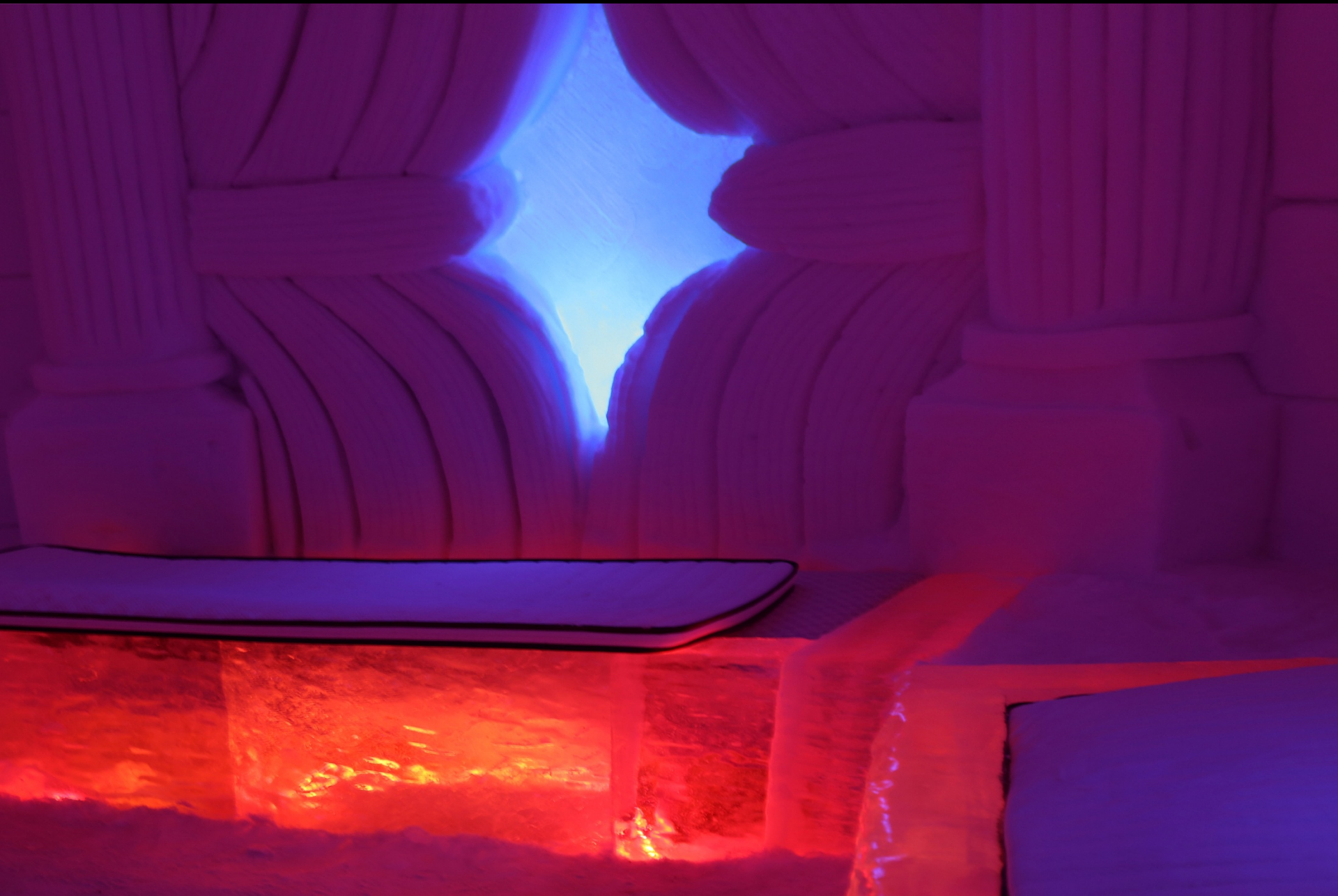

Sannan Putikki
50 cent **KAHVI+MUNKKI**
Avoinna 9 - 21

ARCTIC KNIFE LAPLAND
SOUVENIRS
Muoniontie 1632, 99320 Kä
Puh/fax 016-538 738, 0400-695 796

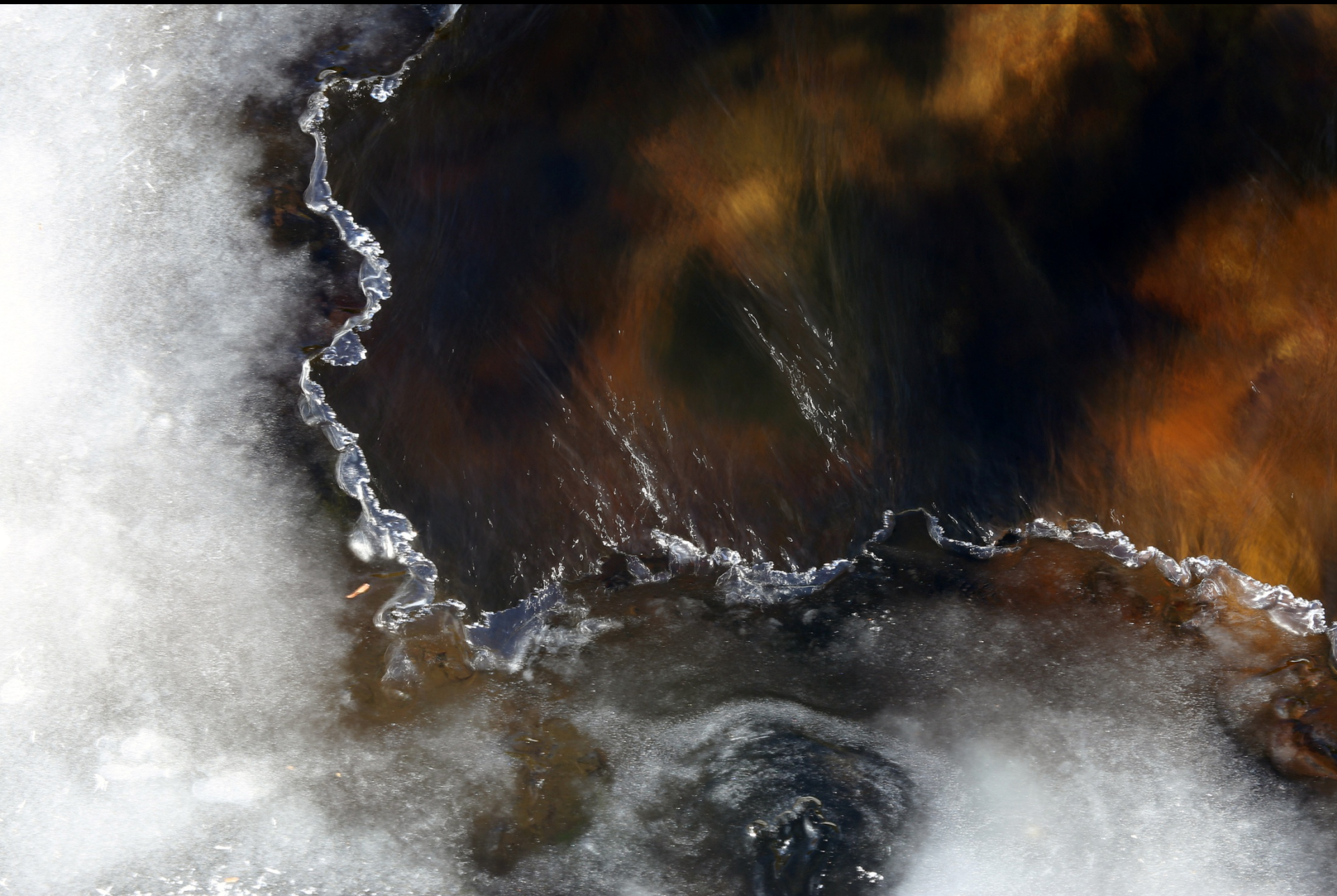

Tervetuloa maailman
tylsimmälle vuoristoradalle.
Rahat ja henki. @mandatumlife

Sijaita itsesi
ensimmäiseen luokkaan.
Rahat ja henki.

Rahat ja henki.

Tervetuloa maailman
tylsimmälle vuoristoradalle.
Rahat ja henki. @mandatumlife

Rahat ja henki. MANDATUM LIFE

